

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie” şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România şi străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERȚIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderat
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

„Inteligența” și poporul.

În numărul trecut al foii noastre, am arătat cetitorilor într'un mic extras datele cele mai de seamă dela congresul ce l-au ținut la Sibiu anul acesta societățile săsești de credit sistem Raiffeisen. Din ele s'a putut convinge oricine, că și un popor, ca cel săsesc, care numără numai 200 de mii suflete, cât este în stare să progreseze, dacă umblă la școală, dacă e bine organizat și dacă să interesează inteligența săsască de soarta lui, să interesează mai ales adevărații apostoli și păstori ai turmei incredințate lor.

La noi la poporul cel mare de 3 mil. de geaba cauți în jur după astfel de asociațiuni comunale, de care Sașii au 118, nu dai decât de un mare pustiu, ce se întinde peste toate ținuturile locuite de el; abea ici și colo câte o oază înfloritoare, încolo eară pustiu fără margini.

FOIȚA

27 AUGUST

povestire de *Mihail Sadoveanu*

(Urmare și fine.)

Capitanul, nalt și spătos Român, era renumit în întreaga divizie: bea țapăn și era în stare să mănânce la șapte mese. În marșuri, mai ales, la fiecare haltă gilgia un gât de rom și trăgea în dinți ori un picior de găscă, ori o halcă de friptură rece. Iar la popasurile mari, când se repezea, parcă dădea foamea. — Și avea o inimă bună, cum nu prea se găsește; rar se întâmpla să buzdugănească un căprar ori un soldat. Chiar din pricina inimei se muia așa de curând și primea să cânte române, cu glas plin de putere și de dulceață, cu tremur de duioșie și de durere, de rămănea o lume incremenită ascultându-l. În clipele acelea îi sbuia gândul înnaoși la căsuța lui din Sărărie, în Iașul vechi, unde-l aștepta cucoana Catinca căpităneasa, cea mai frumoasă femeie din țara

Despre însemnătatea și folosul cel mare al acestor asociațiuni cari se bazează pe principiul sănătos al ajutorului reciproc și cari au un teren foarte larg de activitate, precum sunt procurarea împreună a semințelor, a mașinilor trebuincioase, apoi valorisarea laptelui, untului, ouălor, cumpărarea vitelor de prăsilă, prășirea gâtelor de soiuri apoi confecționarea de coșuri și alte obiecte împletite, ca pălării de paie, etc. — despre care s'a vorbit în mai multe rânduri și în coloanele acestei reviste. Nu este intențiunea noastră ca și de astă dată să aducem laude sentimentale acestor asociațiuni, pentru cei ce cu adevărat vreau lucrul să se apuce de lucru în direcția aceasta, promitem a publica în numărul viitor, sfaturile practice despre cum să înființeze și cum lucreze aceste asociațiuni, conform descrierii pe larg a doi esmiși ai ministeriului de agricultură, cari au studiat anume spre acest scop, la fața locului în Germania, organizarea și mersul asociațiunilor cu diferitele ei ramuri, și apoi le-au aplicat împrejurărilor noastre.

Moldovei, pe care o iubea acum ca și'n tinerețe după cum mărturisise tainic Tetea.

Locotenentul Avram, cel care se legăna ca o rață leșească și se simțea foarte mândru de mîstărea neagră, era fecior de răzăs vechiu, era un omuleț plin de draci, ca e din glume și din cântece comedioase se putea lua la întrecere chiar cu căpitanul. Și era vesnic amoretat, era o mină vecinic reșnoită, care lua foc deodată, dintr'o scântec. Când îl întreba camarazii de sănătate, el punea mâna în partea stângă: „Mă doare, iubite, butoiășul cu pulberele!”

Călinescu era un băiat bun, sfios ca o fată mare. Se pudra, se ungea cu pomezi și cu cosmeticuri și visa o iubire într'o pustie. Cellalt sublocotenent, Sava, era un înfocat Voltairian. La orice împrejurare te pocnea cu o anecdotă despre marele scriitor, și pentru toți camarazii lui avea un ușor dispreț, o ușoară răsfrângere de buze când vorbea despre ei. Numai în admirația cătră căpitanul Corban se potrivea cu Călinescu.

Toți patru acum stăteau gata între oamenii lor. După toate socotelile, și ei cu

De astădată voim numai să scoatem la iveală și să insistăm asupra uneia dintre cauzele principale a stării noastre atât de înapoiate în ce privește aceste binefăcătoare asociațiuni, și aceasta după părerea noastră, este la toată întâmplarea, nepăsarea revoltătoare a inteligenții față de poporul din care a ieșit.

Nepăsarea aceasta nu este însă de a se înțelege, ca și cum inteligența când are lipsă, nu s'ar interesa de el, nu, căci știm bine, când este avisată la el atunci marea și sarea i-o promite, iar după ce și-a ajuns scopul uită de promisiuni, ca ori-ce alt străin care nu are nimic comun cu el.

Inteligența pretinde totul dela popor, și în schimb ce-i dă, aproape nimica. Rari sunt acei inteligenți cari din simțul de datorință să lucreze din toate puterile pentru ridicarea lui. Sub lucrare pentru popor, nu înțelegem declamările sentimentale, la cari poporul le zice potrivit cu un proverb: vorbă multă, treabă puțină, ci o lucrare sistematică culturală-economică din care poporul să tragă foloase reale. Ba ce e

flăcăii trebuiau să intre în rândul întâiu al asaltului, și o căldură mare le umplea peșturile. Căciularii vorbeau puțin; unii își strângeau pe ei curelele, apoi își făceau cruce. Alții vorbeau în șoaptă cu tovarășii, și rămăneau după aceea pe gânduri, cu fețele visătoare. Iar când suflarea din urmă, comanda plecării, trecu prin inimi, se întinse tăcere adâncă. Și deodată se mișcă valurile întunecoase, — și porniră flăcăii noștri spre botzul de sânge.

Capitanul Corban era aprins tare; din când în când ducea bidonul cu „flăcără” la gură, sorbea lung, apoi îl întindea spre locotenentul Avram. I-l întindea, ofta adânc, și, cu ochii plini de lacrimi, îi vorbea despre căpităneasa lui cea frumoasă, rămasă singură în deal la Sărărie.

„Măi Avrame, măi! acuși întrăm în șanțuri la păgâni, și Dumnezeu știe! rămănea Catinca fără mine! Măi Avrame, băete, să nu mă uiți, și să te duci să-i spui că m'am gândit întâiu la dânsa și m'am dus pe urmă la moarte...”

— Taci, domnule căpitan! răspunse lo,

și mai trist, sunt mulți de aceia, cari din faptele lor dovedesc, că nici nu doresc ridicarea culturală a poporului, de teamă, că dacă să va deștepta, atunci nu-l va mai putea esplauta.

Inteligența română să mângăie însă cu starea precară, invocând pe d'oparte împrejurările nefavorabile, în circa cãrora să pun toate vinile, cari sunt a să căuta de regulă în alt loc, pe de altă parte, îți aduce ca exemplu de marele interes ce-l poartă inteligența pentru țaran, 100 de bănci românești.

Cine ar putea contesta puterea cea mare economică ce o reprezintă băncile românești, dar cine în același timp, nu ne va da drept, că banca ca societate pe acțiuni, nu este forma cea mai fericită pentru stadiul în care să află poporul, care nu știe umbla cu banii. Ar fi prin urmare o datorință tocmai a acestor bănci, ca sub scutul lor să se înființeze la sate astfel de societăți economice, cari să nu se conducă după principiul: esplantării omului prin om, ci după principiul sănătos al ajutorului reciproc. Căci să ascultăm ce zice economistul Ereký, care mai deunăzile scria despre tema băncilor astfel: dacă băucile în afară de munca de cancelarie nu fac altceva, atunci cu depunerile din ținutul acela, despoaie populațiunea aceluiași ținut. Adevărat că »gheșeful« băncii e prin asta binefăcut, din finanțele private sunt putrede, rămân organism economic fără energie, care este spre gaguba poporului. Cât revine

indirect poporului din câștigul băncilor încă s'a socotit, și afară de »Ardeleana« și »Crișana« cari dau până la 10%, celelalte bănci abea dau ceva peste 4% spre scopuri filantropice, adevărat foarte puțin în comparație cu băncile săsești cari dau 22% spre scopuri de binefaceri.

Dacă inteligența română s'ar îndelețnici în orele sale libere, să zicem, ceva mai puțin ca jocul de cărți, despre care zice un filosof, că este măsura valorii oamenilor și falimentul declarat al ideilor, și dacă timpul acela l'ar folosi bună oară la munca sistematică pentru consolidarea economică a poporului cu ajutorul asociațiilor comunale, și atunci s'ar putea zice, că și-a împlinit numai o datorință.

Pentru realizarea acestor fel de întocmiri folositoare, cari contribue la înaintarea bunăstării poporului sunt toate condițiile date, deci nu ar fi lipsă, decât de voința celor cari pot să facă ceva în direcția asta.

Sămănatul sămburilor de pădureți.

Pomăritul, atât ca ram lateral al economiei, cât și ca mijloc însămnat de sănătate (higienă), este de un folos neprețuit. Ca ram lateral economic este însămnat, pentru-că pomii cu rădăcinile lor nu se nutresc din pătura aceea de pământ, care e destinată culturai legumilor sau bucatelor, ci din pă-

tura cea moartă, care nu poate fi folositoare de acelea, iar ca mijloc de sănătate este însămnat pomăritul, pentru-că ne îmbunătățește clima comunei și a ținutului, în care trăim, după-cum vom vedea și mai în jos.

Pomăritul mai este însămnat și din acel punct de vedere, pentru-că pe lângă poame, ne mai dă și lemne de foc și pentru lucru. Apoi sunt ținuturi cari afară de pomărit nu prea sunt prinicioase pentru alte culturi; sunt mai de parte pământuri umede, mocirloase sau năsiptoase, cari afară de cultura răchitelor, arinilor, sălcilor, acăților, plopilor ș. a. nu sunt acomodate pentru altceva.

Pomăritul din punct de vedere sanitar este de însămnat pentru aceea, pentru-că prin foile pomilor se prelucără aerul așa numit carbonic și să prefacă în oxigen sau aer neapărat de lipsă pentru răsufierea oamenilor și a animalelor.

O comună și un ținut, cu cât are pomi, arbori și păduri mai multe, cu atât este mai plăcut și din punct de vedere sanitar, și din contră: cu cât este mai lipsit de acelea și de alte verdețuri, cu atât este mai neplăcut și mai nesănătos.

Pomăritul, arborii și pădurile aduc un folos neprețuit și pentru economia câmpului și anume: conservează timp mai îndelungat umezeala pământului; nu lasă să se surpe coastele și pământul cel rău din acelea pe locurile cele bune și roditoare, iar pe lângă acestea mai adună și multă rouă peste noapte așa că pământurile nu pot fi chiar așa de pârjolite pe timpul de secetă, ca pe unde acelea lipsesc.

cotenentul. O să vezi că deseară o să-i tragem flacăra din bidon, la adăpost în șanțuri!

— Cine știe! da' mie mi jale de căpităneasă, bre! — Apoi se întoarse spre companie: viu, băieți! să luați seama, și cu seama, și cu ochii la mine! Unde-i Sava?

— Aici, domnule căpitan, cu băieții...

— Ce-ți mai face filosoful cel franțuz?

— Dă-l încolo. Acă-i altă daraveră!

— Hei, bre, acu rămân toate prostiile în urmă și se trezește omul cu inima curată...

Șirurile de căciulari, cot la cot, înaintau repede, în tăcere. Glasul înăbușit al căpitanului, glasurile sublocotenenților și sergenților-majori le răsuna la urechi ca din depărtări, aproape nedăslușite; și ochi cerceau zările unde rotocoalele dese și albe de fum să înălțau. Tunurile pocneau surd într'o duruire adâncă. Acolo era foc și fum, era cuibul morții. Și batalioanele se strecurau într'acolo, suind și coborând spinări ușoare de dealuri.

Când companiile din linia întâia — acele care făceau avantposturile în apropierea liniei tunurilor — se desfășurau și porniră în grabă la atac, — focul dușmanului oprit parcă o clipă, ca după o surprindere, deodată se întepi într'o izbucnire repede, într'o furtună nebună. Susținerile noastre zvăcniră dindărăt în izbire mâniașă, se săltară parcă la lumină

— și pe toată întinderea porniră a țigări vâ-lurele albe și a pocni impușcături.

Bateriile trăsneau în toate părțile și sutele de ghulele vijliau prin fumegarea deasă gloanțele bizliau rătăcind, — și companiile desfășurate porniră mai repede. Pălcuri se opreau, dădeau drumul la stoluri de plumbi, porneau înainte. În mersul vioiu unii se opreau, prăvăleau capul pe spate, dădeau drumul armei și să lăsau la pământ; alții se prăbuseau dintr'odată cu fața'n înjos. Săbiile fulgerau înălțându-se, glasuri se ridicau trecând peste șiraguri grăbite. Mosiroiul turcesc înălța nouri deși în care pîrliu impușcăturile neîntrerupt; spre el treceau întinsele linii înfierbântate, șiruri de dorobanți cu căciuli mari; baionetele scăpărau mii de fulgere aminințătoare. Odată cu plumbi turcești prinseră a curge din tunurile redutelor volburi de foc rupându-se din șuvoae de șrapnele, care plesneau în văzduh, în rânduri, scurtau pământul zvârlind țarină amnstecată cu sânge.

Compania lui Corban mergea grăbită. Locotenentul Avram își uitase mustățile, păsea galben, cu fălcile înțelestate, își stergea cu batista udă sudoarea de pe frunte, strângea nervos sabia, înălțând-o și striga cu un glas care de răgușeală și tulburare se prefăcuse aproape în șuer. În juru-i, înainte, din-

dărat, dorobanții se repezeau tăcuți, c'o dungă de întunerice sub cușmele mari.

Redanul, aproape acum, își vărsa grozavele unde de foc, părea mai mare, fioros, un cuib de moarte, în zgomotele de tartar. — Și deodată izbucni strigarea vijelioasă al cornurilor: atacul! Și ca izbite de suflarea unui orcan, tresăriră companiile, se plecară și porniră într'o rostogolire uriașă. Veneau șiraguri după șiraguri dese de flăcăi, cu buhoasele căciuli în piept, cu baionetele lăsate licărind ca o apă de fulgere.

Căpitanul Corban urlă:

»Dați greu băieți!« Iși îndesă chipiul cu stânga, pâlindu-l de sus în jos cu revolverul și ridica drept deasupra capului sabia.

»Nu vă lăsați bre!« și cu compania strânsă se svârli la capătul drept al șanțului. Dincolo spre mijlocul întăriturii, duduia compania a patra, cu a doua după dansa, cu drapelul aplecat, scânteind din pajură și fălăind în repezeala care-l mâna. Altă companie se întinse în partea cealaltă, stânga, a redanului.

Și dincoace, în învălmășeala care-l luase șuvoiu înainte, căpitanul iar urla:

»Greu, flăcăi — Măăă! întoarce pușca și trage cu stratul, ghiogarule, ca pe malul Jiliei. măăă!...«

Și într'adevăr era greu altfel. Șrurile dese

Comunile și ținuturile lipsite de pomi și păduri sunt lipsite de multe ori și de ploi, deoarece ce este constatat, că ploile mai cu samă pe păduri se trag.

Afară de acestea cine nu o văzut și s'a convins încă și despre aceea, că cum stă de frumos și ce gust plăcut estetic au școalele, bisericile, piețele, stradele drumurile și riurile plantate cu pomi sau arbori, unde cel ars de soare sau ostenit de lucrul de peste zi își află câteva minute sau oare de odihnă și este scutit totodată și de aerul cel plin de praf, ce să ridică în urma căraților și a căruțelor de pe strade și drumuri.

Pomăritul mai este privit astăzi chiar și ca o cumpănă, cu care se poate măsura gradul de cultură și civilizațiune al popoarelor, deoarece s'a constatat, că cu cât un popor stă pe o treaptă mai înaltă de cultură, cu atât se ocupă acela mai mult și cu cultura pomilor și din contră: cu cât acela stă pe o treaptă mai jos a culturii, cu atât desprețuște mai tare și cultura acelora.

Să nu ne prea mirăm deci, că astăzi de sus dela ministru, până jos la primarul satului și »dela vlădică, până la opincă«, cum să zice, toți sunt de un gând și deo părere: ca să se lătasă și sporească cât mai tare cultura pomilor nobili.

Dar cum vom putea și ajunge la o cultură mai estinsă a pomilor, dacă nu ne vom ocupa la timpul potrivit cu sămănatul și creșterea sămburilor de pădureți, cari după-cum se știe sunt fundamentul pomăritului

(Va urma)

de baionete se incurcau. Turcii li țineau bine, într'un zid de oțel. Odată prinseră a răzni căciularii, se înălțară straturile și căzură grele ca niște stânci, părăind în baionete și'n țeste omenești.

»Inc'odată, haidăilor!« răzni căpitanul, îndesându-și ear chipul cu revolverul.

Și inc'odată se înălțară ghoagele cumplit și svăcnră flacăii în Ingramădierea dușmanilor, și'ntr'o rotire fierbinte prăvălîsă și răguri întregi. Ofițeri cu fesuri strigau cu ochii măriți de încremenire: pentru întâia oară vedeau armată cu căciuli, sfărmand capetele și baionetele cu stratul armiei. Șiraguri de păgâni dădeau înapoi. Căciularii suiau sus puștile, împungeau întâiu la dreapta și la stânga cu baioneta, făcându-și loc apoi trăsneau pe cei dinainte cu ghoaga. Și lucrurile mergeau așa de repede, parcă săreau scântei din toate părțile.

»Zi-i, măaaa!« urlă iar căpitanul.

Și flacăii zceau de comedie. Hăcuiau în șiruri dese ca cu imblăciile. Trăsneau răcneau, se prăvăleau înălțându-se ca niște uriași în Vîrfurile picioarelor. Se prăvăleau pe coasta dreapta și roteau pușca din stânga și, unde ajungeau, sfărmau.

»Așa, taică, așa!« striga căpitanul. Iar locotenentul Avram umbra ca o fantasmă îndesându-se printre dorobanți. Era alb ca varul la obraz, cu buzele strânse, cu fălcile încles-

A IV-a expoziție de poame, struguri și derivatele lor

aranjată de

„Reuniunea română de agr. din com. Sibiiului“.

I. Programul

expoziției, ce se va ținea din 27 până în 29 Octombrie st. n. 1905 în orașul Mercurea.

1. În scopul de a înainta pomăritul și viieritul, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului« va aranja în cursul celor trei zile amintite, în orașul Mercurea, o expoziție de poame, struguri și derivatele lor, având a se împărți de astă dată premii de stat în sumă de 200 coroane, dăruite Reuniunii de Înaltul minister, cum și diplome de recunoștință.

Expoziția va cuprinde poame și struguri de tot felul în stare naturală, deasemenea derivatele lor, anume poame uscate și ferte, lictar, compot, dulceață, must, vin, rachiu, oțet, oleiu, etc., cum și unelte, întocmiri și modele din ramurile atinse.

Drept întregire la expoziție se admit și produse din ceilalți rami de economie.

2. Expoziția se va deschide în 27 Octombrie (ziua sf. Paraschiva) la 11 ore a. m. și va dăinui până în 29 Octombrie st. n., la 4 ore d. a.

Expoziția se ține în edificiul școlii române gr.-or.

3. Ca exponenți pot lua parte afară de membrii Reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiiului. La împărțirea premiilor vor avea întâetatea membrii Reuniunii.

tate, cu ochi mari, arzător. Își ridică din când în când revolverul bufnea în pîlcurile păgâne apoi, umflat parcă de o căldură cumplită, ridică brațele, i-se lărgeau ochii, căsca gura, și iar se repezea. Sublocotenenții țipau ascuțit, îflăcărâți, eșiți din minți, vânturându-și brațele ca niște moristi de vânt. Se avântau printre căciulari, la izbucnirile groase ale căpitanului urlau și ei, negri de colb și de iarbă de pușcă, cu ochi plini de lacrimi.

Și ca'ntr'o furtună iute căciularii bătură rândurile dese ale păgînilor și le svărliră îndărăt. Alții pătrundeau prin cellalt capăt, alții săreau în șanț prin față, și păgânii zdrobiți, călcați în picioare, fugeau îngroziți de navala cușmelor. Îndată după retragerea dușmanilor, începu din nou a curge din întăriturile celelalte ale lor, asupra noastră, riul de foc și de schijă cu o mînie, cu o disperare neînchipuită.

»Degeaba, degeaba! gemu căpitanul Corban, v'ați dus dracului nu ne luați voi înapoi vizunia cât e cucull!« Și căciularii scoteau lopețile dela cingătoare și începeau a întoarce parapetul spre dușman. Tunurile noastre în ploaia de foc veniră duruind, se înălțară pe movila de alături, servații prinseră a furnica cu grabă, ofițerii răcneau vânturând săbiile, un trăsnet, două, mai multe, repezi, unul după altul.

Uraaa! țipă sublocotenentul Călinescu. Se răsuci și se bătă peste Sava; îl cuprinse de după cap și începu să-l sărute. Uraaa! ai

Cerând trebuința, exponenții au să dovedească, că au produs înșiși obiectele expuse.

4. Merele, perele, gutuile și perse-cile au să fie expuse fiecare solu în câte cel puțin 5 exemplare sănătoase și bine dezvoltate, ear' prune, nuci struguri, și c. l., cât trebuie spre a umplea un tăier îndatinat.

Abateri se pot face numai cu poame și struguri de o valoare și mărime neobicinuită.

Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numiri în regulă, eventual și cu numirea locală.

5. Primirea obiectelor în expoziție se face în zilele din 23 și 24 Octombrie st. n. prin comitetul aranjator local, care îngrijește de punerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzând numărul curent, numele și comuna exponentului, numirea pomologică și resp. locală a soiului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observări în o listă generală, care se înmanuează juriului.

Poame găunoase, putrăzite sau altcum stricate, nu se primesc la expoziție.

Cu totul exchiși dela expoziție sunt, firește, strugurii și tot ce ar proveni din vile puse sub opreliște din cauza filoxerei.

6. Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Marți, în 31 Octombrie st. n., la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

7. Exponenții sunt îndatorăți a se îngrijii înșiși de transportul obiectelor de expus.

noștri, ai noștri, iubite!« și-i curgeau lacrimile de bucurie. Dar o sburătură îl ajunse și-l muie din mijloc. El tot strga cu lacrimile șiroind pe față, întinzându-se pe spate. Iar Sava uitase de filosofia franțuzească și se p'eca asupra rănii, cu chipul pe ceafă, cu glasul răgușit:

»Nu-i nimica, dragă, o leacă de singe...« Își desfăcu iute tunica, trase din cămașă, repede o fișie și descheia și pe căzut, ca să-i lege brațul.

Tunurile duruiau pe movilă, dorobanții lucrau, în furtuna de g'oanțe, la parapet. Iar căpitanul Corban își scoase bidonul cu flacăra și-l întinse lui, Avram:

»Trage un gât, măi băete! După așa nuntă, face, — să fiu al dracului dacă nuface...«

Avram parcă era un cocș cu cobe. Căsca pliscul și nu putea scoate nici-un sunet. Sta galben, cu ochii căscați, plini de un foc mare, de o bucurie sălbatecă.

»Să trăiască căpităneasa!« rînji căpitanul ducând bidonul la gură. Și tunurile noastre bubuiau cu mînie, și dorobanții dădeau la o parte morții, se grămădeau gîfîind și rostogoleau brazde mari la marginea șanțului, spre dușman.

8. Din poamele, ce s'ar trimite spre vânzare trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealese.

9. Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astă dată 48 premii de stat, în sumă de 200 coroane anume:

Grupa I. Poame în stare naturală.

a) mere, pere și gulăi:

1 premiu de 12 coroane

1 " " 8 "

2 premii " câte 6 "

3 " " " 3 "

4 " " " 2 "

b) prune și perseci:

1 premiu de 9 coroane

1 " " 6 "

2 premii " câte 3 "

3 " " " 2 "

c) nuci, alune, castane, migdale, coarne și c. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 4 "

1 " " 2 "

Grupa II. Struguri.

a) struguri de vin:

1 premiu de 10 coroane

1 " " 6 "

2 premii " câte 3 "

3 " " " 2 "

b) struguri de masă:

1 premiu de 8 coroane

1 " " 5 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

Grupa III. Derivate din poame și struguri.

a) must, vin, rachiu, oțet și oleiu:

1 premiu de 10 coroane

1 " " 7 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

b) poame uscate, lictar, compot dulceață și c. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 4 "

2 premii " câte 3 "

2 " " " 2 "

Grupa IV. Unelte, întocmiri, modele și c. l.:

1 premiu de 7 coroane

1 " " 5 "

(Va urma).

Ceva despre păstrarea vinului și despre culesul viilor.

Lucrul cel mai de frunte pentru păstrare vinului este curățenia. Pentru aceea, înainte de a începe culesul de vii să punem în ordine pivnița și aparatele de lipsă.

Pivnița în care vom a păstra vinul să fie curată, să nu ținem în tranșa lucrări cari să măcezească și strică ușor, ca d. e. varză înacrită, lapte, carne afumată etc., pentru că acestea infectează aerul, care apoi intrând în buți, dă miros neplăcut vinului.

Buțile pe dinafară, mai cu seamă pe partea din jos trebuie spălate, frecându-le bine cu o perie aspră ca să se spele muceșala ce ar fi pe ele.

Pentru casă ne convingem că buțile pe dinlăuntru sunt curate, e mai bine destupându-le, imediat aprindem o bucată de pucioasă (Einslag) pentru acest scop și o slobozim pe o bucată de drot în bute, dacă pucioasa va arde și înlăuntru, atunci e semn că butea e curată și e bună pentru ținerea vinului; dacă însă pucioasa se va stinge înlăuntru, e semn că butea e mucedă.

Proba aceasta să se facă imediat după destuparea buții, căci lăsându-o destupată timp mai îndelungat să umple de aer proaspăt, în care apoi pucioasa va arde și astfel ne putem ușor înșela crezând că butea e curată, pe când poate să nu fie.

Buțile muceșite nu e destul a le curăți numai cu spălare cu apa rece sau prin opărire, ci trebuie desfăcută luând un fund jos, apoi cu o răzătoare făcută pentru acest scop, o radem bine pe dinlăuntru, după aceea o frecăm bine cu o perie aspră, o spălăm cu apă rece apoi o opărim și în urmă o clățărăm eară cu apă rece.

După-ce astupăm apoi iară butea, o afumăm cu pucioasă. Tot asemenea facem și cu celelalte aparate.

Prin opărirea numai a buților, să perde cei drept muceșala dar să întâmplă că lemnul sugă în sine cu apa ferbinte și mirosul acela neplăcut și prin această căpăta miros și vinul.

Culesul să începe de regulă după ce strugurii sunt copti îndeajuns. Începutul culesului să se facă pe timp uscat. Mulți încep a culege de dimineață înainte de a răsări soarele, aceia nu e bine, căci strugurii sunt umezi de rauă și astfel stricăm numai dulceața mustului. E bine să-i lăsăm păuă să zvântă de roauă și numai atunci să începem ai culege.

Să grijim ca culegătorii în decursul culesului să nu mănânce pâne, căci ajungând sfărâmături întră struguri, acrește vinul.

Dacă vom ca să pregătim vin roșu trebuie ca strugurii cei negri să-i culegem separat de cei albi. În unele vii sunt mai multe feluri de struguri, uni să coc mai de timpuriu, alți mai târziu și așa nu sunt copti de o formă. În astfel de locuri e bine ca să-i separăm la cules, căci la din contră stricăm dulceața mustului.

Știut este că din ce ferbe mustul mai iute și vinul devine mai bun. Pentru ca mustul să fiarbă mai iute îi lipsește o căldură de 15—20°, dar să întâmplă că toamna pe când să face culesul timpul e mai răcoros. În cazul acesta e bine ca în încămara sau odaea unde ținem mustul ca să fiarbă, să facem foc ca să fie căldură recerută de 15—20°, astfel musul în 1—2 zile va ferbe.

Boroșineul-mic.

Ioan Sântimbrean
inv. gr.-or.

A XV-a expoziție de vite

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiu“.

(Urmare și fine.)

II. Premiarea.

1. În scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul conzistător din domnii: Pantaleon Lucața, Victor Schieb, primpretor în Cisnădie, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Ioan Chirca, Petru Draghiti și Dr. Ioan Stroia, toți din Săliște; Petru Ciora, Romul Simu, Victor Tordășianu, Emil Verzariu, I. I. Lăpădatu, Dr. Petru Șpan, Vasile Ștan, Oprea Șteflea și Andreiu Teodor, toți din Sibiu; Ioan Druhora, paroch, I. Bobeș, I. Bratilesu, Petru Indrieș, toți din Boița; Ioan Filip din Cașolț, Ilie PISOIU, Ioan Mățiu, Ioaneș Mălaiu și Victor Căraban toți din Mohu; Petru Fântână, Nicolae Rusu, Ioan Roman și Ioan Fanea, toți din Tălmăcel; Ioan Vlad, paroch, și Irimie Milea, ambii din Șelmer; Teodor Stoia, învăț. dir., Const. Velțan, George D. Bozdoc, Aurel Moga și George Ogrea, toți din Veștem; Vas. Mușoiu, notar, Teodor Necșa, inv. penz. și Petru Flueraș, toți din Bungard; Ioan, Eft. Ursu, inv., George Dan, George Com. Ursu și George Vasile, toți din Brad; Ioan Popoviciu, par., Dem. Buneal par., Nic. Cimpoca, Victor Florian, not. și Dumitru Săvoiu, toți din Sadu. Membrii absenți, sau împedecați dela vot, se înlocuesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimeni ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se conzultă asupra premierii, îngrijindu-să ca publicul și exponenții să nu întrăurească cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința, ce urmează examinării vitelor, membrii juriului se con-

zultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La caz de voturi egale decide soartea. Asupra fiecărei premieri să votează deosebit.

5. Exponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subscrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membrii ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a să face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului“.

7. Secretarul juriului să însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretarul juriului să păstrează în arhiva reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiare.

A. In general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încurajea adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vădită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defectuoase încâtva, se pot premia în rând cu vitele oare cum desăvârșite. Intervenind împrejurările de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dar nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărât rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vîta în grija proprie $\frac{3}{4}$ an cel puțin.

5. Același exponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. În special.

I. Bovine (viței, vaci, tauri)

1. Ca vrednicie de premiat să conzideră mai ales bovinele, cari intrinsec în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, laptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcice să va da întâietate vitelor de rassa curată.

2. Intre scăderile, cari nu îngăduie premiarea, să numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc.).

3. Ca semne de lapte mult să conzideră trup prelungit, piept larg și foarte șerpuit de vine groase, uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țate moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a să conzidera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coapsă lătăreată, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă să conzideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioarele cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oii.

1. Antăetatea să cuvine mai ales oilor mari, cărnose, laptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea să cuvine întâietate oilor de soiuri vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rassa țigăie și stogoșe se preferă rassei birșane (țuriane).

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“, ținută la Sibiu, în 19 Septembrie n. 1905.

Pant. Lucața,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

NOUȚĂȚI

Expoziția națională română dela București. din a. 1906 va cuprinde următoarele secțiuni: 1. Agricultură. 2. Silvicultură. 3. Horticultură și viticultură. 4. Mine și cariere. 5. Industriile. 6. Geniul civil și militar, arhitectura, mecanoica și electricitatea, mijloace de transport, armata. 7. Instrucțiunea și educațiunea. 8. Artele frumoase. 9. Higienea. 10. Cultul. 12. Trecutul.

Inaugurarea statuei poetului Alexandri care s'a ridicat la Iași a fost hotărâtă pentru ziua de 9 Octomvrie. Regina Elisabeta a României a binevoit să promită că va onora cu înalta sa prezență acea sărbare.

Ovațiunea mută e produsul cel mai nou științific al tinerimei universitare din Budapesta. A planuit adevărat să se îmbrace în haine negre, și cu un custiug gol să plece în fața parlamentului, și aici să aștepte pe domnia cari fac politică fără cap, și când vor veni, tinerimea să le facă ovațiune mută, adevărat să-și ia numai pălăriile din cap și să-și ție gutriel. Bravă tiner me!

Cel cari să interesează de studiul finanțelor României, să ia la cunoștință, că la București a apărut Finanțele României dela regulamentul organic până azi (1831—1905) de Th. Aslan. Prețul e 4 lei.

Hymen. D-soara Valeria Popovici și Dl Adam Lulu, cleric. abs. anunță cununia lor bisericească, care să va celebra la 15 Oct. învrie st. n. în biserica gr.-or. din Leșnic, la orele 10 a. m.

Epistolă de bani dispărută. La oficiul postal din Sibiu a dispărut o epistolă cu 10.000 Coroane adresată la Cisnădie, S'a întreprins îndată cercetare, dară fără nici un rezultat.

Sub titlul „griji economice scrie“ N. P. I. din capitală despre criza economică prin care trece țara și despre neîncrederea ce întâmpină piața ungară din partea străinătății. Astfel: în urma neîncrederii nu numai că străinătatea ne acată punga cu bani tot mai sus și nu mai vrea să ne acoarde credit, dar ne și de-trage în mare măsură bani, trimițându-și ne-încetat hârtiile de valoare ungare spre vânzare și forțează piața internă să le primească pentru ca să înlătură o catastrofă financiară. Mai vine apoi și guvernul, care avea în primăvară rezerve de 150 milioane depuse la institute private, și ridică sume tot mai mari pentru ca să acopere lipsa dărilor neplătite. Sub astfel de împrejurări institutele de bani trebuie să cruțe banii, trebuie să reducă sau să abzică clienții lor creditul și așa începe a să sădi neîncrederea generală din care urmează marele pericol economic.

O boalășită din Paris care pe timpul războiului francezo-german era negustoreasă pe lângă dragonii din Sedan a fost așa de norocoasă câștigă la loteria pressei 1 milion de franci. Iute ia mers vestea prin toate gazetele franțuzești și străine, ceea ce a avut de urmare, că femeia norocoasă a pîmit din toate părțile lumii nu mai puțin decât 10.000 de epistole de conținutul cel mai diferit și mai interesant, să nțelege, toate să învârteau în jurul milionului câștigat. Femea pe care o cheamă Hofer, a avut bună idee, să dea aceste epistole unui editor, ca să publice cele mai interesante, dintre ele, însă fără de iscălitura autoriiului s'au autoarei. Partea cea mai mare a epistolilor o formează ofertele de căsătorie. Un italian să oferă de viitor soț, și pune în vedere, că a re titlu academic și crucea de cavaler, Un măcelar naturalist, spune că e de 26 ani, mare și tare, și de o înfățișare simpatcă. Un bucătar de 29 ani promite, că va ferbe bucate gustoase și căi va fi credincios până la moarte. Un servitor să îmbie cu ceva deosebit, cu rassa germană și cu ochii săi albaștrii. Un anarchist face ofertul de căsătorie în versuri. Conții și viconții cari își oferă coroana de nobili pentru milion, sunt nenumărați.

Dacă publicarea acestor scrisori, nu aduce nici un serviciu literaturii, cel puțin constituie un document de valoare despre istoria morarurilor contimporane ale omenirii.

Domnului Müller Albert, Budapesta.
V. Vadász u. 42/G. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțămiri din inimă pentru ea, deoarece ce în adevăr prin invențiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul D-z-u să Vă binecuvinteze pentru ea. Cu distinsă stimă Diskits Mátyás. Această scrisoare a primit-o adresatul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B. nr. 86967 care are un efect deosebit vindecătoriu contra reumei, afecțiunilor astmatice, tuituri de urechi, zgâriuri de inimă etc.

A P E L

cătră toți p. on. domni și doamne, iubitori și sprijinitori ai școlii și ai culturii naționale, cum și cătră toate instituțiunile noastre culturale și librăriile noastre românești.

Subrisul voind a înființa la școala noastră gr-or. conf. română din Boroșneul-mic (tractul Trescaune) o bibliotecă școlară și parochială, și fiindcă poporul din loc e într-o stare mizeră încât nu poate contribui la acoperirea speșelor cu această bibliotecă, abia putându-și plăti speșele avute cu edificarea noului edificiu școlar, vă rog ca pe unul căroră vă zace la inimă cultivarea și înaintarea poporului nostru românesc binevoitori a contribui cât de puțin și a îndemna și pe alții din apropiere a contribui pentru înființarea acestei biblioteci, care este menită a desvolta cultura poporului nostru așezat în mijlocul unei mase mari de străini.

Se primesc cu mulțumită și cărți pentru acest scop.

Ofertele marinimoase vă rog a le trimite la adresa subscrisului în *Kis-Borosnyó (Háromszék m.)*, cari apoi se vor publica în ziarul nostru oficios »Telegraful Român«.

Sperând că rugarea va afla mari-moși sprijinitori ai școlii, semnez:

Boroșneul-mic, la 16/29 Sept. 1905.

Ioan Sântimbrean,
 inv. gr.-dr. rom.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bnat.

Dela 2-8 Octomvrie v. 1905.

Dum.	2 Aletea. Cianadul sârbesc și nemțesc. Dicio-Sân-Mărtin Ferihaz Pâncota Paraid. Petroșeni.
Luni	3 Aud. Arcid Boroșcuta. Carfalău. Cianadul maghiar. Halmagiu. Ilonda. Mehadia. Mező Éked.
Mierc.	5 Aradul Nou. Sic.
Joi	6 Berzava Brașov
Vineri	7 Lugoș Tașnad.
Sâmb.	8 Bontida.

Dum. a 17-a după Rusalii, ev. 2 dela Luca. gl. 8. v. 6.

Dum.	2 M. Ciprian	15 Terezia
Luni	3 M. Dionisie Ar.	16 Gal
Marti	4 M. Ieroteiu	17 Hedwid
Merc.	5 M. Haritina	18 Luca
Joi	6 † Ap. Toma	19 Ferdinand
Vineri	7 M. Sergie și Vah	20 Wendelin
Sâmb.	8 C. Pelagia	21 Ursula

Redactor resp. ADRIAN CRISTEA

!!ENORM NOROC LA TÖRÖK!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de **21 milioane cor.** am plătit noi în scurt timp mușteriiilor nostri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

și anume:

PRENIUL CEL MARE DE 600.000 COROANE
CAȘTIGUL " " " 400.000 "

4 de câte 100.000, 3 de 90.000, 2 de 80.000, 3 de 70.000, 3 de 60.000, mai multe de câte 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de acestea încă nenumărate câștiguri în mărime de 10.000, 5000, 2000, 1000, ș. a. m. d.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — În a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. În total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de **14 milioane 459 00 cor.**

Bestellen Sie die bei Ihrem

Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine grosse Rolle und kann es gerade ein Zufall sein in der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Loos getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhät.

Adam, Adél	12138	Dezso, Erzsébet	65875	Iván, Jolán	2398	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	98822	Ödön, Károly	55177
Adolt, Agota	22087	Elak, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Nezzil	2787
Agos'on, Amália	6.017	Elemér, Flóra	107278	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladar, Anna	41777	Emil, Franciska	32448	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101989
Albert, Anasztella	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagie	84.53
Aliréd, Apokhonia	20292	Erad, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Mórt, Petronela	7.787
Akos, Aranka	101001	Perenc, Gertrud	12113	Kornél, Klára	66344	Budolf, Piroška	12533
Ambrus, Beria	50901	Friyes, Gabr ella	98989	Kristof, Klotild	7279	Salamon, Regina	65.27
András, Blanka	35266	Fülbó, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, orjaig	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	56919	Sándor, Rozália	38107
Arnold, Boriska	90572	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpád, Beiti	32117	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bela	105317	Géza, Hermina	38997	Loric, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Arel, Brigitta	18223	Gus'táv, Hilda	2736	Manó, Leonia	6270	Theodor, Theodora	2727
Attila, Cecelia	52333	György, Ioolyka	55487	Mar us, Lidia	31484	Tivadar, Teréz	34950
Balazs, Cornelia	7.397	Gyula, Iduška	35375	Márton, Lina	95297	Tobias, Terus	55477
Balint, Dóra	4034	Henrik, Ilona	344.7	Mátyas, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	29005
Branais, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	92.9	Mihály, Lujza	24292	Vi tor, Veronika	101011
Bela, Cecilia	38277	Hugó, Ilca	464.5	Miklós, Magdolna	65146	Vimós, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	10835	Ignác, Irén	12115	Miksa, Halvin	4562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illes, Irma	45273	Mór, Mar'it	12306	Zoltán, Zsófia	65.65
Dániel, Ernesztia	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Maria	1096.9	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dá id, Eva	16864	István, Jan a	27174	Orbán, Mártha	36781		
Denes, Eve in	32157	Isidor, Joanna	53077	Oszkár, Matid	67197		

Cel mai mare câștig evaluează **1.000.000** coroane.

Special 1 premiu cu **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**
 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**
 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**
 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—
 „ o jumét. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ „ 6— „ întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ „ 12—
 și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

== Planurile oficiale se trimit gratis ==

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

22 Octomvrie u. a. c. la

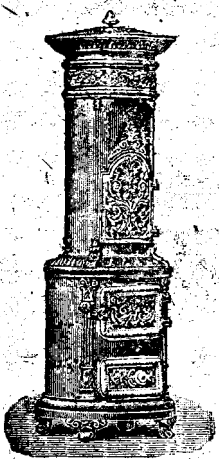
A. Török & Co.

Casă cea, ma mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

- Centrala: Theresienring 46/a.
- 1. filială: Waitznerring 4/a.
- 2. filială: Museumring 11/a.
- 3. filială: Elisabethring 54/a.

Sobe nouă!

Cuptoare de fier cu aparat de regulare!

Sobe și cuptoare.

Le expediază din depositul din Sibiu. — Din atelier franco la fiecare stațiune. La cerere se trimit preț-curenturi.

Deposit bogat în tase, în sîrme și în place de sobă în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietre de sobă.

Cărbuni de peatră și Coaks 50 kilograme se aduc acasă în Sibiu.

Caol F. Jickel

Sibiu.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. $5\frac{1}{2}\%$.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6% .

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6% .

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dăduri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

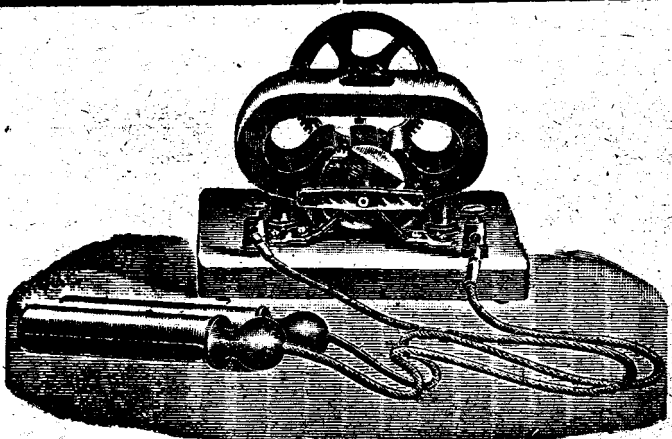
I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finantează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

34

Direcțiunea.

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dați sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, așază simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morburii.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin întrebuințarea acestui aparat s-au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghiuri, histerie, astmă în sute de casuri, alinând toate acestea, unde măestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, surditură de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după cât -va ore o alinare miraculoasă și indeosebi la cele mai grele morburii femești afară bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvîntată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferințelor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA

Budapesta, VIII. strada Agyteleki Nr. 15/E.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual” sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 15-52

Import de cafea și Tea etc.

Domnul **Romul Pasen**, comerciant în Fiume, posedă mare depozit de coloniale și fructe sudice (portocale, **limai**, mandaline). Efectuește prompt și culant tot felul de mărfuri de băcănie în pachete postale de 5 kilograme.

Asemenea experează comande de cumpărări și vânzări de produse, precum: cucuruz, grâu, mazere, linte în cantități mai mici și cu vagonul.

Informațiuni și preț-curent la cerere să trimită gratuit, alăturând o marcă de 10 fil.

Să încurajăm serios pe neguțătorii noștri români

Pentru 5 coroane

trimit 4½ kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar fin

SĂPUN DE TOALETĂ

alea frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

PRĂVĂLIE ROMÂNEASCĂ MĂRFURI BUNE

P. T.

Am onoare a anunța publicul românesc din Orăștie și din împrejurime, că am deschis o

prăvălie românească

În Grăștiș, Piața mare

de ferărie, coloniale, făină și diverse articole necesare la gospodăria casei și fiind convins despre dragostea cu care este îmbrățoșată aici ori și care întreprindere națională — promițând totodată că-mi voi da toată silința să corăspund tuturor recerștelor unui bun și solid comerciant — rog inteligența și țărănimea română să mă sprijinească în întreprinderea mea.

Numai astfel, ajutându-ne unii pe alții, inteligență, țărănime și negustorie, vom merge înainte spre mărirea neamului nostru!

În speranța că mă veți sprijini cu dragostea cuvenită,

rămân al D-Voastră recunoscător

IOAN E. CANDREA.

1-5

SERVICIU PROMPTI PREȚURI MODERATE

„MINERVA” INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN ORĂȘTIE.

EFFECTUEȘTE ORI-CE LUCRĂRI APATINĂTOARE ARTEI TIPOGRAFICE.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Decsebită atențiune răni, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

de ani.

82-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fâșturi de ureche, bătăie de inimă, sgârcturi de inimă, asma, anoul greu, sgârcturi de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în apă, învie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii, cari prețuse cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publică asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios opriț fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja efinăitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V. strada Vadász 42G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eține.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și case de fer și oțel

a lui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

